

Силабус курсу

Геоінформаційні системи

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 27 «Транспорт»

Спеціальність 275 Транспортні технології (за видами)

Спеціалізація 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Освітньо-професійна програма «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.т.н., доцент Микола Буряк

Контактна інформація

m.buriak@wunu.edu, +380984794204

Опис дисципліни

Головним завданням курсу «Геоінформаційні системи» є ознайомлення студентів з історією ГІС, з основними поняттями і термінами ГІС; ознайомити з сучасним станом ГІС, їх місцем в сучасній науці і техніці; технічним, програмним і інформаційним забезпеченням ГІС; дати уявлення про особливості створення ГІС, апаратне і програмне забезпечення; про прикладні ГІС; виробити у студентів навички практичного використання типових ГІС для досягнення поставленої задачі.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни.	Загальне уявлення про ГІС. Принципи побудови і застосування ГІС. Апаратне забезпечення ГІС. Види ГІС. CAD - системи, MAPPING - системи. Класифікація ГІС по функціональних можливостях. Види архітектури ГІС. Вибір ГІС.	Тести, питання
2 / 2	Тема 2. Загальні принципи побудови моделей даних в ГІС.	Класифікаційні задачі. Аспекти розгляду моделей даних. Базові моделі даних, що використовуються в ГІС.	Кейси

2 / 2	Тема 3. Просторові моделі і структури даних.	Просторові моделі і структури даних. Просторові об'єкти на керованій території. Растрова і векторні моделі даних. Атрибутивні дані. Організація зв'язку атрибутивної і векторної інформації. Просторові і непросторові атрибути.	Кейси
2 / 2	Тема 4. Створення просторових баз даних. Вимоги до БД ГІС.	Джерела просторової інформації - паперові карти, дані дистанційного зондування. Стандартні формати. Перетворення форматів.	Задачі, кейси
2 / 2	Тема 5. Поняття про картографічні проекції. Види проекцій, зв'язок проекцій, перетворення проекцій.	Види проекцій та їх класифікація, зв'язок проекцій, перетворення проекцій.	Задачі
2 / 2	Тема 6. Перетворення графічної інформації в цифрову форму.	Оцифровка по растровій підкладці - автоматизована і ручна. Сканування і створення растрових структур даних. Необхідність і методи перетворення векторної і растрової інформації. Пошарове представлення інформації.	Тести, питання
2 / 2	Тема 7. Особливості організації даних в ГІС.	Атрибутивний опис. Векторні і растрові моделі. Оверлейні структури. Тривимірні моделі. Введення графічної інформації в ГІС. Векторизація графічних даних.	Кейси
2 / 2	Тема 8. Елементарний просторовий аналіз і вимірювання у ГІС.	Пошук об'єктів у растрових та у векторних ГІС. Ідентифікація обраних об'єктів для точкових, лінійних та полігональних об'єктів. Просторові об'єкти високого рівня. Знаходження та особливості вимірювання просторових атрибутів.	Задачі
2 / 2	Тема 9. Класифікація та перекласифікація просторових об'єктів в ГІС.	Типи класифікацій. Зміст складних операцій з перекласифікації. Види фільтрів. Буфери.	Задачі
4 / 4	Тема 10. Статистичні поверхні у ГІС.	Дискретні та неперервні поверхні у ГІС. Методи зображення статистичних поверхонь. Ізолінії. Вибіркі статистичних поверхонь. Цифрові моделі рельєфу. Методи інтерполяції.	Задачі
2 / 2	Тема 11. Просторові розподіли об'єктів у ГІС.	Аналіз лінійних, точкових, площинних розподілів. Міри розподілів. Методи аналізу квадратів, "найближчого сусіда" та аналізу полігонами Тіссена (діаграм Вороного), як методи аналізу точкових розподілів.	Задачі

Літературні джерела

1. Атлас «Геоінформаційні системи та технології» та корисні копалини України. – Київ. – Вид-во НАН України, 2017. – 168с.
2. Кейк Д., Лященко А.А., Путренко В.В. Системи керування базами геоданих для інфраструктури просторових даних. Навчальний посібник. Київ: Планета-прінт, 2017. 456 с.
3. Магваїр Б., Пашинська Н.М, Даценко Л.М. Говоров М., Путренко В.В. Геоінформаційні технології та інфраструктура просторових даних: у шести томах. Том I: Вступ до геоінформаційних систем для інфраструктури просторових даних. Навчальний посібник. - Київ: Планета-прінт, 2016. – 396 с.
4. Тевяшев А.Д., Ткаченко В.П., Губа М.І., Манакова Н.О. Геоінформаційні системи: навч. посібник. Харків: ТОВ «Оберіг», 2014. - 272 с.
5. Шипулін В.Д. Основи ГІС-аналізу. Навчальний посібник. – Х.:Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова, 2014. 330с.
6. Шевчук В.В., Іванік О.М., Крочак М.Д., Менасова А.Ш. Загальна «Геоінформаційні системи та технології». Практикум. – К.:ВПЦ „Київський університет”, 2016. – 136 с.
7. Focus on Geodatabases in ArcGIS Pro (2019) / by David W. Allen. Paperback and Electronic: 260 p.
8. GIS Tutorial 1: Basic Workbook, 10.3.x edition (2019) / by Wilpen L. Gorr, Kristen S. Kurland. Paperback: 462 p.
9. Samoilenko V.M. GIS designing: Textbook (in English and Ukrainian) / V.M. Samoilenko, L.M. Datsenko, I.O. Dibrova. – Kyiv: SE 'Print Service', 2015. – 256 p.
10. Understanding GIS, fourth edition (2018) / by David Smith, Nathan Strout, Christian Harder, Steven Moore, Tim Ormsby, Thomas Balstrøm. Paperback and Electronic: 414 p.
11. <http://www.gis.org.ua/>
12. http://www.gis.org.ua/download/gis6_doc1.pdf
13. http://www.gis.org.ua/download/gis6_doc2.pdf
14. http://www.gis.org.ua/download/gis6_doc3.pdf

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1 30%	Заліковий модуль 2 (ректорська к/р) 40%	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ) 30%
1. Опитування під час занять – 50 балів (5 тем по 10 балів) 2. Модульна контрольна робота – 50 балів	1 Опитування під час занять – 30 балів (3 теми по 10 балів) 2. Письмова робота 70 балів	1. Написання КППЗ (вибір теми, складання плану, написання роботи) – 60балів 2. Захист КППЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг =10 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом